

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É S

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indult: Kedden, September' 3-dikán, 1853. 19.

B R A Z I L I A.

Rio de Janeiróból Máj. 31-kén költ levelek jelentik, hogy Ouro Preto-ban a' nyughatatlanságok egészen megszűntek, és hogy a' Város, magát Marsall Peinatónak, ki azt a' Nemzeti gárdával megszállotta volt, megadta légyen.

H O L L A N D I A.

(Amsterdami Handelsblad.) Hága 17-kén. Tegnap reggeli 10 órától fogva, délutáni 5 óráig Cabineti Tanács tartatott, mellyben a' legközelebb Londonból érkezett, 's Luxemburgot illető tudósítások felett tanátskoztak. Angoly Ország, Kormányunkat ismét több engedvényekre akarja bírni, 's annak nyakára szeretné tolni az akadályok okait, mellyek az Egyesség végrehajtását késleltetik, holott Londonból érkezett hiteles tudósításokból értettük, hogy a' Belga meghatalmazottak nem igen vágnak az egyenetlenségnek végét szakasztani, hihetően, mivel addig Belgium, a' Skaldis vámtól felmentetik! Annyi bizonyos, hogy a' Belga Meghatalmazottak, mindenféle akadályokat tesznek; az alatt, míg Kormányunk azon van, hogy a' Conferentzia véghatározatot tegyen, ne pedig, mint eddig Notákkal töltsé az időt.

(Journal de la Haye Aug. 17-ről.) Már néhány naptól fogva a' Londoni Conferentzia munkálódásai felől rossz hírek szárnyallanak. Az eddig megérke-

zett tudósítások felett most tanátskoznak, mindazáltal, míg bővebbek nem érkeznek, — a' feleletet elhalasztják. Átaljában fel lehet tenni, hogy a' Londoni Conferentzia, az utolsó napokban, nem mutatta azt az egyességre való törekedést, melly azt ezelőtt jelesítette.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

(Osservatore Triestino.) Alexandriából Jun. 2-kán költ hírek szerint, ott egy Expedicio készül a' Veres tenger felé, a' mintegy 800 Arabsoktól támasztott nyughatatlanság elnyomására, kik a' Török Egyiptomi háborút használni akarván, szerették volna a' Mekka, és Dschiddai Vice Király némelly hajóit Mokka-ba kaparítani. Úgy hiszik, hogy a' Vice Király Yemen Provintziát, vagy legalább egy részét meghódítja, a' ki 21-kén Cairóból, Alexandriába visszatért. A' Flotta, Tarsus felé készült. A' Vice Király, rövid idő múlva, nagy kísérettel Candia-ba szándékozik.

Konstántzinápoly Aug. 10-kén. A' Fő város ismét abban a' tökéletes béke-ségben él, mellyet utóbbi időkben, majd politikai nyughatatlanságok, majd pusztító betegségek; majd ismét gyújtogatások gyakorta megháborítottak. A' Kormány jelenleg, seregét akarja legelőbb is rendbe szedni. Azért is, az úgy nevezett Ramitschiftliki domboktól, le — egész az Édes víz völgyéig táborot ütött, melly már eddig

4—5000 linea, 's ugyan annyi paltantus Katonából áll Osman Basa Commandója alatt. Mindennap új seregek érkeznek Rumeliából, 's Anatóliából, 's szünet nélkül katonai forgásokban gyakoroltatnak.

A' Kormányának két rendelései, a' köz figyelmet magokra vonták. Az egyikben azt parantsolja a' Sultán, hogy a' Frankok, és Ráják, a' Pera meggyuladásóltai szállásokból kiköltözzenek, a' másokban pedig, minden Europai Követeknek hirül adatik, hogy Rebiülacchir török hónaptól kezdve jobb értékű ezüst pénzek fognak verettetni, mint a' millyenek eddig forgásban voltak. — Tahir Basa Fő Admiral, a' múlt héten Nicomediába utazott a' tengeri rablásoknak elnyomására, mellyek az említett város öbliben, közel a' Prinzen szigetekhez, divatba jöttek.

N A G Y B R I T A N N I A.

(Morning Post.) Az Angoly Miniszterek Dom Pedró győzedelme óta éppen olyan zavarodásban vagynak, mint azelőtt, a' mennyiben a' Brazíliai Tsászárnak szándéka, magát Portugalliai Királynak kikiáltatni: a' Constitutionalisok közt sints egyesség, mert Palmella a' Chartát módosítani kíváná, Villaflor ellenben minden változtatás nélkül szeretné meghagyni. Dom Pedró az utóbbival tart, a' mennyiben a' múlt hónap 26-kán a' lakosokhoz tartott Proclamatziójában ezt mondá: „A' Constitutionalis Charta, mellynek végrehajtását ekkoráig, rendkívül való környüállások gátolták, rövid idő múlva erőt nyerend.“

(Standard Aug. 16-kán.) Portugalliából igen fontos tudósítások érkeztek. Azt rebesgetik tudniillik, hogy Dom Miguel seregének egyrésze, Villaflor S. Bertolome de Messines-

nél lévő seregét megverte, azután pedig Algarbia felé nyomult előre. A' nép mindenütt Dom Miguel részére nyilatkoztatta magát. Dom Pedró seregei, Villarealnál, mások szerint Fárónál gyűlnek össze. Elvas is Dom Miguel részén van, 'sa' Pedristák nem merik lábokat a' fő városból kitenni. Cadaval Hertzeg, Torres Vedras dombjait szállotta meg, 's Oportóval szabad összevételése vagyon. Azt is mondják, hogy Bourmont Marsall S. João da Foz erőseget elfoglalta légyen. Annyi igaz, hogy Lisbonának elfoglalása, a' jelen környüállások között nem nagy fontosságú.

(Times.) Az Irlandban Corknál öszveszedett seregek nem Portugalliába, hanem Nyugot Indiába vagynak szánva, hol a' rabokra nézve hozott bill miatt, nagy a' lázzadás.

(Asiatic Journal.) Bramaya Sumajban, Baboo Dearkanauth Tagore előlülése alatt, a' Hindusok gyűlést tartottak, mellyen 400 személynél többen jelentek meg. Tzélja az volt, hogy a' Kormányának jelentse ki a' miatti megelekedését, hogy a' Sutteest, vagy az özvegyeknek, — elhunyt férfiek sírjokon való megegetéseket rendelő törvényt eltörölte.

Az Albion helyben hagyá Marsall Bourmontnak új plánumát, 's azt mondja, hogy sokkal okosabb légyen, Dom Miguel minden erejét concentrálni, 's úgy a' Tajó felé előre nyomulni, mint a' sereget Oportó ellen való megtámadásokkal, mellyek már annyiszor tétettek siker nélkül, tovább is gyengíteni.

(Times.) Némelylek azt az okát adják Bourmont elindulásának, hogy Dom Miguel ügyéről letett, mások pedig, hogy Lisbonát akarja megtámadni. Egyébberánt ezt nehezen fogja véghez vihetni, a' mennyiben min-

den eleségnek hiával vagynak, mióta a' Fő Város a' Pedristák kezében vagyon.

(Albion) Lisbonának bévétele után, a' Braganzai Hertzegnek leginkább szembetűnő tselekedete volt, Palmellának Gubernatori helyéről való elmozdítása: ez által az Angoly Minisztereknek, kiknek kedventzek Palmella volt, befolyásokat igen megsorbította. Hogy a' Whigek neutralis viseletek kétértelmősége miatt ilyen bánás módot megérdemlettek, kétséget nem szenved, — de épen anyira lehet sajnálni, hogy ez által Angoly Ország characterere compromittáltatott.

Aug. 19-kén Cholerában meghalt Londonban Lord Berkeleynek hitvese, Hertzeg Richmondnak testvér húga.

Hoppner Brittus Agens, Lisbonából visszahívattatott, nem azért mintha talán igen is neutralisan viselte volna magát, mert a' Miniszterek épen azért szerették volna őtet hivatalában megtartani, noha más részről igaz, hogy Hoppner Ur túl ment diplomatikai kötelességének határain.

P O R T U G A L L I A.

Közöltetik az az irovány, mellynek erejénél fogva a' Pápa Követe, Lisbonából elküldetett: „A' külső dolgokra ügyelő Státustitoknokság.“ Ő Császári Felsége a' Braganzai Hertzeg, és a' Királyné nevében Regens, tekintetbe vévén, hogy Eminentziád Genuába kíván evezetni, megparantlolta, hogy miután az Ő Felsége által ajánlott hadi hajót Eminentziád nem akarta használni, Aminta Szardiniai briggnak ormán evezzék el. Hogy pedig ideje legyen, holmijának a' hajóba szállítására, Aug. 5-ig időt engedett, melly napra a' szükséges rendelések már megvagnak téve. Van szerentsém Eminen-

tziádnak ezt tudtára adni. Paço. Jul. 30-kán 1833. Candido Xavier Jó'sef, Giustiniani Cardinalis Ő Eminentziájához.

Oportó ostroma, mint már jelentődött, tsak ugyan felfüggesztetett, és Marsall Bourmont most minden erejét Vallongóban concentrálja, a' hová Dom Miguel is nem sokára elmenend.

(Globe.) Oportó Aug. 9 kén. Saldanha még tsak Lisbonából vár rendelést, azonnal megtámadja Villanovát, és azután az ellenséghez a' kikötőhely mentében, olly közel megy, a' mint tsak lehet. Tegnep Dom Miguelnek egy tisztje elfogattatott: azt állítja, hogy Marsall Bourmont kinyilatkozta volna: „előbb áldozza fel életét, mint Lisbonát Dom Pedro kezében hagyja. A' hartz úgy szólván, még most kezdődik, a' mennyiben Dom Miguel elhatározta legyen, hogy a' hegyekbe vonul, a' honnan nehéz lesz elkergetni, ha egyéberánt, a' sereg, — és a' pénz megmarad nála. Cotter's Oberster helyébe, most Shav Oberster viszi a' megmaradt Brittus brigada Commandóját. Az Angolyok, Frantziák, és Portugallusok között a' legnagyobb egyetértés uralkodik.

(Morning Herald.) Oportó Aug. 10-kén. Tegnep szürkületkor, a' Miguelisták odahagyták Monte Crasto, Ervilha, és Seralves batteriákat, a' mire ezeket a' Pedristák tüstént elfoglalták, és felibek a' Királyné zászlóját tüzték ki. Az ellenség azelőtt való éjjel hordta el az ágyúkat. A' Dourótól éjszakra megmaradt Miguelisták Tamégában gyűlének öszve, és Amarrantét választották fegyverlerakó helyeknek. Az Oportói lakosok mértföldnyi távolságról sietnek vissza elhagyott lakóhelyeikbe, 's tsudálkoznak, hogymég ollyan sok épületek ép-

ségben maradtak. Dom Miguel seregének egy a' Tajo déli oldalára álltaltelt része, Grijot, és Carvalkot megszállotta, 's Villanova körül, (melly hasonlólag az övé) 3 mértföldnyire minden helyeket elfoglalt: a' mint látszik, Saldanhára akarnak ütni, ha talán ez Villanovát akarhá megátadni, mert az elrontott híd, már ismét felépült.

Angoly, és Frantzia lapok Lisbonából ezt írják: Jul. 29-kén Candido Xavier Ur belső Miniszter, az idegen Nemzetek Agénsének hivatalosan jelenté a' Braganzai Hertzeg megérkezését. A' Miniszter egy úttal a' felel is tudósítá őket, hogy ő reá legyen bízva ideig óráig a' külső dolgokra való ügyelés is, és hogy azért minden — a' Királynét illető dologban ötet szóllíthatják meg. Ezt a' Kerülő levelet minden Consulok aláírták, kivéven a' Spanyol, és Frantziát: az utóbbi 4 nappal azután még is reávette magát. Ez a' Frantziá Consul valóban különös ember; egész Consulsága alatt szüntelen Dom Miguel részén vólt, 's tsak az a' szerentse, hogy a' Portugallusok előtt esmeretes a' Frantzia Kormányának vonszódása a' Királyné eránt, és így minden gyűlölségtsak magát a' Consul érdekli: reményleni lehet, hogy a' Kormány, helyéről nem sokára elmozdítja, és olyan állapotba helyhez-teti, hol a' henyelés édességét tele poharakkal merítheti. Minden papok, kik prédikáló székeikből, Dom Pedrót, és a' Királynét motsokkal illették, pedig ilyenek nem kevesen vagynak, elvészik jutalmokat: azért egy biztosság neveztetett ki, melly a' papok viseletekre nézve vizsgálatot teend: a' Patriarchával úgy bántak, mint Giustinianivel, Dom Pedró nem akarta ötet elfogadni, sőt házi árestommal büntette meg: újságaink külömböző Decretu-

mot foglalnak magokban, mellyek közül egy a' Nemzeti Garda felállításáról szóll: minden lakosok 18—50 esztendősig felvagnak szóllítva a' katonaságra, — a' fiatalok között sokan állottak bé, átaltában mindenki fegyvert ránta, 's magát forgatásában gyakorolja. Dom Pedró bámulásra méltó szorgalmat mutat; többnyire minden reggel 6 órakor már oda hagyja palotáját, a' kaszárnyákat, és közintézeteket meglátogatja. Mint mondják, 5000 főből álló sereg már elindult Dom Miguel ellen, különösen pedig olly tzélből, hogy a' szomszéd Provintziákat fegyveres bandáktól megtisztítsa. A' Spanyol Követ nem távozott el Portugalliából, mint híre vólt, hanem Dom Miguelhez ment. A' Habeas Corpus, egy Decretum által fel vagyon függesztve, 's már parantsolat van kiadva, a' nagyobb bűnösök megfogdosásokra.

Lisbonában nagy az aggodalom, hogy Dom Miguel seregét Oportótól elvonván, majd a' főváros felét tart, 's Oportó helyett, ezt kezdi ostromlani: a' vidéki lakosokban nem nagy a' valódi hazafiúság, — rendszerint ahoz a' részhez állanak, a' mellyik erősebb, pedig azt meg kell vallani, hogy Dom Miguel serege számosabb, és így kételkedni lehet a' dolog kimeneteleiben. A' Pedristák minden esetre el vagynak készűlve az ütközetre.

F Ü G G E L É K.

Nevezetes időszeréni Történetek Áltnézése.

Junius hónapban.

1. A' Bajor Király Ő Felségének elútazása Bajor Országból, Olasz Országba. A' Hollandus hajókra vetett embargó, (hajók zárása) a' Frantzia Kormány részéről felfüggesztetik, és a' Hollandus foglyok szabadon botsáltatnak.

A' külső dolgokra ügyelő Hollandus Miniszternek tudósítása a' Máj. 21-ki Conventió feletti munkálódásokról. A' Sultán meglátogatja a' Konstantzinápolyi Kikötőhelyben fekvő Orosz hajósereget.

2. A' Coethenben épített Cath. templomot az Osnabrucki Püspök felszenteli. Montpellierben nyughatatlanságok. Dom Miguelnek öszvejövele Coimbrában Don Carlos Infanttal. Mexicoban lázzadás Santa Generális ellen, a' ki a' lázzadóktól megfogattatik, később azomban ismét szabadon bocsátatik.

3. A' Kir. Burkus Követ az Auszt. Udvarnál Báró Maltzahn meghal. Viszszatérése Báró Lindenau Status Miniszternek, Dresdába. A' Párisi Katonák között véres tzivakodások. A' Frantzia Deputátusok Kamarája vissza veti azt a' javallatot, melly szerint a' Louvrenak a' Tuileriákkal való öszvekötésére 18 milliom ajánltatik. Vellington Hertzeg javallja, kéretessék meg a' Király, hogy a' Portugalliára nézve fogadott Neutralitást tekintetbe végye. — Palmella Marquis Oportóba viszszatér.

4. Thornban puskapor gyújtás. A' Nápolyi Király élete ellen szött tsel világosságra jön.

5. Napier Kapitány Oportóba érkezik, 's Sartorius helyébe átalveszi a' Dom Pedró seregén való parantsolatot. Donna Luisa Carlotta Spanyol Ország Infantinnja egy leányt szül. Halil Basa Alexandriából viszszatér Konstantzinápolyba, Ibrahim Basa pedig Akschehr felé indul.

6. Deák hartz Tübingában. Az Angoly Királynak tagadó felelete a' Felső házban Portugalliára nézve hozott határozatra.

7. A' belga Kamaráknak újabbi megnyitása. A' Toscaniai Nagy Hertzeg nőül veszi, Maria Antonia Szitzi-

liai Hertzegaszszonyt. Protestatiója Berry Hertzegnének Blayei elütazása előtt.

8. Berry Hertzegné gyermekestől hajóra ül Blaye alatt, 's Palermó felé evez. A' Frantzia Pairek Kamarája a' Görög költsönről vállal kezességet 91 szavazattal 9 ellen. A' Hollandus hadifoglyoknak megérkezések Frantzia Országból Vliessingenbe. A' Bajor Korona örökösnek megérkezése Konstantzinápolyba.

9. A' Szövetséges Praesidialis Követ Gróf Münch Bellinghausen Bétsből, Frankfurthba érkezik. Nyughatatlan támadások Antverpiában az Úrnapi Proceszsiók miatt.

10. A' Kurhessi Országgyűlésnek megnyitása. Nagy Hertz. Badeni rendelmény, a' Zsidó Közönségek között Synagogai tanácsok felállítására nézve. A' Cambridgei Hertzeg, Braunschveigi Károly Hertzegnek Curatora leányágon, 3 igazgató Algyámot rendel. Az Angoly Király feleletje, az Alsó Háznak Portugalliára nézve elibe terjesztett Felírására. Frantzia Ország nyugoti Kerületeiben, az ostrom fel függesztetik. Chassé Generál Vliessingenbe érkezik.

11. Somsich Pancratziusnak újonnan kinevezett Personalisnak fényes béiktatása Posonyban. Dr Sendtner, a' Müncheni politikai Ujság Szerkesztője meghal.

13. Briquerville Oberster keményen kikél, Soult Marsall ellen a' Frantzia Deputatusok Kamarájában. Az Angoly Kormány javallatja a' Kelet Indiai Társaságnak szabad levelére nézve. Nagy égés Luzernben. A' Sz. Simonisták Genfben. Ibrahim Basa oda hagyja Konicht, 's a' Taurus felé indul.

14. Párviadal Marquis Soult (a' Marsall fija) és Bricquille Oberster

között. A' Belga Képviselekkel közöltetnek a' Maj. 21-ki előleges Coventiót illető iróványok, a' külső dolgokra ügyelő Miniszter által.

15. Dr. Virth, és társai ellen indított Pernek a' Landaui Esküdtek székéhez történt útasítása. A' Kir. Hannoverai Fő Collegium Kerületírása az Oskolák Elöljáróihoz, a' tanítványok között tilalmas öszvekötetések elkerülése végett. Vádlevel Virth, Siebenpfeiffer, és társai ellen.

17. Néptsoportozás a' Kölni strázsán Berlinben. A' Generál Státusok Kamarája Ülésének vége Hágában. Vitatások az Angoly felső Házban, a' Lord Canczellarius által, helybeli Törvény-székeknek felállítása iránt javallott bill. A' MontPELLIERI Orvosi, és szép mesterségek Facultások félbenszakasztott Cursusának ismétleni megnyitása. Nyughatatlanságok Gentben. A' Neuchatel-i Rendek gyűléseinek idei megnyitása.

18. A' Frantziák Deputátusok Kamarája Algier felett tanátskozik. A' Vaterlooi ütközet emlékezetére szentelt innepen vendégség Vellington Hertzegnél, mellyen a' Király is jelen volt. A' Görög Királynak, Görög Országból, Smyrnába lett megérkezése.

20. VII-dik Ferdinánd legidősbik leányának, mint Spanyol Ország Korona Hertzeg Aszszonyának Madridban hódoló esküvést tesznek le az Ország alattvalói. A' Spanyol Király ezen napnak emlékezetére a' Mária Isabella Luisa rendet szerzi.

21. Splignac Generális, letészi Dom Pedró seregének Commandóját Oportóban, mellyet Saldanha Generális veszen által. Napier Kapitány egy titkos Expeditióval, mintegy 3—4000 emberrel, a' Douróból elindúl. A' Sultán audientziát ad a' Bajor Korona örökösnek.

23. Marsall Bourmont Dom Miguel seregének fő parantsolójává neveztetvén, Londonba érkezik. A' Bajor Korona örökösnek elútazása Konstantzinápolyból.

24. A' Villaflor Commandója alatt lévő sereg, Algarbiában Villareálnál kiköt, 's megszállja, a' Kikötőhelytől — egész Lagosig fekvő helyeket. Alemtejőban, Thomár városára üt egy zsványbanda.

26. A' Braunschveigi Hertzeg, Angoly Országból, Braunschveigbater vissza. Párviadal Gendebien Ur, és a' belső dolgokra ügyelő Belga Miniszter között, melly alkalommal az utóbbi megsebesítettik.

27. Hornthal Kir. Bajor Fő Justitztanátsos, Banbergben meghal.

30. A' Braunschveigi Karok, és Rendek gyűléseknek megnyitása.

B É T S.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Aug. 9 kén költ Kir. végzése által Fő Tiszt. Kunszt Jósef Urat, Po'sonyi Kánonokot és Bétsben a' Pázmáni Papi nevelő Intézet Rectorát Tit. Apatúrrá — B. V. M. de Valle Veszpreminensi — kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony Aug. 30-kán. A' f. h. 27 és 28-dik napjain tartott 95 és 96-dik Országos Ülésekben a' 4 dik tzikkely 3, 4, 5, és 6-ik §-ai felett folyának a' tanátskozások. Nevezetesen a' 3-dik §-ban meghatároztatik, hogy a' szőlőhegyek terméseiből adatni szokott kilentzed, az aszszúszőlő 's ebből készített eszentzia kivételével, az Uraságot illesse, e' részben, mint szintén a' törvényes mértékre nézve is az 1715: 98-ik és 1802: 7-ik tzikkelyei vétettvén sinórmértékül. Alsó Tóth Orzágnak 3 Vármegyéiben egy egy tseber mustól

két itze vagy is egy pint lesz a' rendes fizetés. A' szőlőfürtök eladása (azoknak tulajdon szükségekre fordítása megengedtetvén) Uraság engedelmé nélkül megtiltatik. A' szüret idejét, a' szőlőművelők károsodhatása kikerülésével, az Uraság határozza meg, hol mindazáltal azt eddig a' Vármegye szokta volt meghatározni, e' szokás ezentűlis megtartatik. A' kilentzed bevétele, 's annak határon belől leendő elhordása módjára nézve az 1802: 7-dik és 1807: 3-dik tikkelyei vétettnék sinórmértékül, ha tsak ez eránt különös egyezések nem történtek; a' hegyalját illető 1827: 31-dik tikkely épségben tartatván. A' szőlő aljoktól adadni szokott fizetésekre nézve az eddigi szokás tartatik meg. A' 4-dik és 5-dik § ok megváltoztatódván egybeköttetettének; miszerént a' méhektől, bárányoktól, gödölyéktől, szárnyasállatoktól, 's a' juhoktól mindegyik jobbágy által, a' borjuktól pedig több jobbágyok által adadni szokott fizetés eltöröltetik. A' robotokat tárgyazó 6-dik § szavak többségével helybehagyattatott; hogy t. i. — az eddigi szokás Temes, Torontál, és Krassó Vármegyékben megtartatván — a' jobbágyok egy egész telektől vonó marhával egy egy héten egy, és így esztendőt át 52 napot, vagy az Uraság tetszése szerént, minden ilyen napért kézimunkával két napot szolgáljanak. A' házas Zsellérek Magyar és Horváth Országban 18, Tóth Országban 12, a' puszta Zsellérek Magyar és Horváth Országban 12, Tóth Országban 20 napi munkáról tartoznak szolgálni; végezetre a' vonó marhával ellátottak, ha az Uraságnak úgy fog tetszeni, két kézi munkás napjokat egy vonómarhásra fordíthatják.

E p e r i e s ről. Collegiumunk elveszté egy valódi tudós, munkás, hasznos

és annál fogva köztiszttelelben tartatott Professorát és két utóbbi esztendőben volt Rectorát Tiszt. Greguss Mihály Urat, ki innen a' Po'sonyi Evang. Lyceumba, meghalálozott Zsigmondy Sámuel Ur helyébe historiát tanító Professornak meghívattatott. Helyébe philosophia Professorává Tiszt. Vandrák András Ur választatott, ki tudományos pályáját a' Jénai Universzításban végezte.

N. Kálló. Szabolts Vármegyének 2-dik főorvosa Ts. Staincz Ferentz Ur, a' Jénai tudós társaság tagja Aug. 16-kán, életének 45-dik eszt.jében meghalálozott. Illy ideje korán lett elhunytát itt mindenek fájlalják, kik hivatala pontos teljesítése által szerzett érdemeit, hasznos nagy tudományát közelebbről esmerték.

B. Gyarmath, Kis Aszszony hova 21-kén 1833. Nógrád Gyűléseit, 's hatósági törvényes foglalatosságait 1790-dik Esztendő előtt Szügy nevű helységbe az akkori kornak szükségéhez képest is szűk házába gyakorolván; a' mondott évben B. Gyarmath mező városba egy hajdan katonai épületet vásárolván meg, onnand kezdve, az elég izetlenül öszve vissza toldozott falak között küzdöttek, 's vitták ki sok lelkes férfiak ama hírt, 's betset, mellyre Nógrádot ötvenkét Testvérei méltatni kegyesek. Azomban e' Megye buzgóan tisztelt koronaör Fő Ispányának, ki 1828-dik Esztendőtől fogva ritka erényű Kormányozásával a' Haza, és közboldogság, valamint az emberiség ügyének már ez előtt Nemzeti-nyelvetenyésztő, 's rab dolgozó Intézeteket, valamint az inség elhárítására több élelmi mag táraikat hozott, 's hozatott létre, ismét folytoni bölts vezérlése sikerlé: hogy nem ugyan fényüzési hiú sóvárgásból, hanem Tisztviselőinek al-

kalmas lakást, és nagy számú gyülekezését befogadható teremtet szükségképen készíteni rég időölta vágyó Rendeink az ó falak helyett, nem az ügy is temérdek súllyokkal terhelt köznép rovására, hanem nagyjaink's nemeseinkön szabad ajánlásaikból új, tzeleányosbb 's izletesebb házat rendeltek légyen minél előbb fel építendőnek.

Illy közgyűlési határozás a' folyó esztendei Boldog Aszszony hava kezdetétől fogva, mai napig annyi sikert lele Nógrád lelkesbb fiaiban, 's leányai-ban, hogy a' vetélkedve nyújtott, nagy lelki ajánlások által már az építést több mint feléig haladottnak lehet mondani. Jelen napon pedig ismét egybeülvén Rendeink, Első Al Ispányunk — a' ki az illetén kezdemények közibe mindenkor gördülni szokott akadályok közepette is kimutatott belátása, 's tsüggedetlen buzgó szorgalmazása, szóval a' tárgy kiviteléhez való lelkes utánlátásáért egyik főbb alapítónak tartathatik — felszólítása folytában, a' jelen lévő számos törvényes Test egyetemesen innepesíté a' divatba lévő alapkö letelési szertartást; midőn t. i. másod Fő Jegyzőnek által készített emlékírás mellé, mellyben Hazánkat az Európa minden részein lázzadozó ádáz Erinnisdartzára is fent tartott békével boldogító Titusunk uralkodó Rórmánnya, 's ditső jövendők reményével tápláló ifjabb Királyunk megkoronáztatása, és Nádorunknak, ki ez új épület alkotói fő pártfogóságát elvállalni Nógrádot szerentsélteté, mindenkor, de főképen a' jelen Nemzeti kor szükségéhez alkotmányunkat 's törvényeinket idomító Ország Gyűlésen, a' Hon egyetemes javára kitüntetett — máshoz hasonlítha-

tatlan buzgó nagy törekedései, tzeleányosan, 's ez adatok fenségéhez alkalmaztatólag érintettek — a' jelen tisztikar név sora, és több darab folyó évbe vert pénz darabok alkalmas kö ereklébe rejtve bé építették. A' kö kövel párosítva, ha az elemek böszült zivartari kedvezendnek, húzamos frigybe fogják Nógrád hatósági fényét a' művészet e' nemében is hirdetni. Vajha ész's szív lakta lényei, a' kor szellemével haladólag a' szebb idomú, 's alakú falak közt is, ezen rokonai előtt külömböztetett figyelemben álló Megyének köz tárgyait, tántorítást nem ösmérő hazafi lángal, 's az emberiség ügyei eránt lágyult részvétellel és mindenkör tsupán a' szent igazságra nézőleg irányozzák, kórmányozzák!

A' Pénz folyamat September' 2-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 5/4

Az 1820-béli sorsosok: — —

Az 1821-béli hasonlók: 132

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 53 1/2 for. keltek, mind Conv.

Bank-Aktziák keltek 1206 7/10 for. ton
Conv. Pénzben.

Béts. Felsőségi rendelés szerént, a' folyó Szeptember hónapban minden nemű zsemlyéket és kenyereket valamivel nagyobbakra tartoznak a' kenyérsütők itt Bétsben szakasztani, a' szabott áron, mint a' mekkorák a' mult hónapban voltak. Kivéven a' lisztlángból sütni szokott 1 kros zsemlyéket, mellyek akkorák maradnak, mint voltak. A' marhahús fontja 9 kr. pengőben, vagy 22 1/2 kron váltóban meghagyatott.